

1 UVOD

Istraživanja konkurentnosti privrede od najvećeg su značaja za ekonomsku teoriju i ekonomsku politiku, imajući u vidu da je konkurentnost razvojni fenomen koji nije teorijski dovršen i da su neophodne validne naučne podloge za formulisanje aktivne politike povećanja konkurentnosti privrede.¹ Konkurentnost je mera uspešnosti razvojnih procesa oslonjenih na tržište koje određuje vrednost dobara i usluga i ekonomsku opravdanost korišćenja ljudskih i materijalnih resursa i ulaganja sredstava. Republika Srbija u dosadašnjim razvojnim procesima nije postigla zadovoljavajuću konkurentnost.

Iako je konkurencija na bazi obilja prirodnih resursa i jeftine radne snage legitimna konkurentna strategija, problem je u tome što se ova resursna kombinacija da lako imitirati i postoji velika verovatnoća pojave novih konkurenata, koji isti proizvod mogu ponuditi po nižoj ceni. Takođe, više je nego očigledno da ova strategija ne može nadomestiti prednosti znanja, inovacija, marketing strategija i razvijenog poslovnog ambijenta. Sve ovo najbolje potvrđuje naša zemlja, koja je dosledna konvencionalnom poimanju konkurentnosti (u ukupnom izvozu i izvozu agrara dominiraju sirovine i polufabrikati, odnosno radno i resursno intenzivni proizvodi) i koja na domaćem i međunarodnom tržištu nije konkurentna ni po jednom osnovu, a ponajmanje po cenama.

Promenu strukture izvoza agrarnog sektora u pravcu proizvoda višeg stepena finalne obrade - ograničava odsustvo konkurentnosti domaćih proizvođača i izvoznika, a veći izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda ograničava i mala domaća ponuda i nemogućnost osiguranja stabilne proizvodnje i ponude za inostrane kupce. Više je nego jasno da je po pitanju konkurentne strategije Srbiji neophodan zaokret, a nova konkurentnost može biti ostvariva i dugoročno održiva jedino kao proizvod visoke produktivnosti i inovativne marketing strategije.²

2 POBOLJŠANJE EKONOMSKIH KARAKTERISTIKA (SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE) U INDUSTRIJI ŠEĆERA

¹ Bošnjak M.(2005). Konkurentnost i razvoj kao poluga evropske perspective Srbije. *Ekonomski anali*, 50(166), 129–148.

² Paraušić, V., & Cvijanović D.(2006). Značaj i uloga klastera u identifikaciji izvora konkurentnosti agrarnog sektora Srbije. *Industrija*, 34(1–2), 81–90.

„Opšti trend slobodne trgovine na regionalnom nivou motivisao je fabrike šećera u Srbiji da ulažu u efikasniju tehnologiju čineći svoj proizvod konkurentnijim na evropskom tržištu. Do 2005. projekat poboljšanja energetske efikasnosti fabrika šećera u Srbiji obuhvatio je šećerane u Crvenki i Žablju. Ove šećerane su smanjile nivo potrošnje energije u proizvodnji šećera od oko 1 MJ/kg repe u odnosu na ranije stanje kada je potrošnja bila od 1,2 do 1,5 MJ/kg repe. Dalja poboljšanja su moguća, ali bi investicije bile veoma velike. Rezultati merenja sprovedeni tokom kampanje prerade repe 2006, posle rekonstrukcije fabrike „Donji Srem“ Pećinci, pokazuju značajnu uštedu u potrošnji energije. U prvoj seriji merenja, potrošnja energije iznosila je 1,01 MJ/kg repe, što predstavlja za 20% veće vrednosti od planiranih, ali u isto vreme ostvarena je i ušteda u potrošnji energije od oko 30% u odnosu na potrošnju pre rekonstrukcije.“³

3 PROIZVODNI POTENCIJAL REPUBLIKE SRBIJE - UVOZ/IZVOZ

Šećerna repa je jedna od najzahvalnijih ratarskih kultura, jer uspešnim proizvođačima garantuje najveći profit po hektaru, istovremeno garantujući sigurnost u naplati i stabilnost u poslovanju efikasnim korišćenjem prirodnih resursa i uz odgovarajuću agrotehniku, u Srbiji bi moglo da bude proizvedeno 500.000 tona šećera godišnje, a najveći deo te količine mogao bi da bude izvezen.

Poslednjih pet godina prosečna proizvodnja šećera u našoj zemlji je 418.000 tona godišnje, od kojih je 220.000 tona namenjeno za domaće potrebe, a 180.000 tona se izvozi u Evropsku Uniju. Prinosi šećerne repe u EU iznose od 60 do 65 tona po hektaru, uz digestiju od 17 do 18 odsto, dok bi u Srbiji mogli da budu postignuti takvi rezultati efikasnim korišćenjem klime i zemljišta kao i neophodnom agrotehnikom.

Zahvaljujući savremenim agrotehničkim merama iz godine u godinu postižu se veći prinosi slatkog korena tako da je, u ukupno četiri „Sunokove“ šećerane u Srbiji, lane prerađeno 1,4 miliona tona šećerne repe, dok je za ovu godinu planiran otkup od 1,7 miliona tona.⁴

³ Prodanić, B. B., Jokić, A. I., Marković, J. Đ., & Zavargo, Z. Z. (2008). Poboljšanje ekonomskih karakteristika (smanjenje potrošnje energije) u industriji šećera. *Acta periodica technologica*, (39), 55–61.

⁴ <http://webzrs.stat.gov.rs>, pristup: januar 2011. godine

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

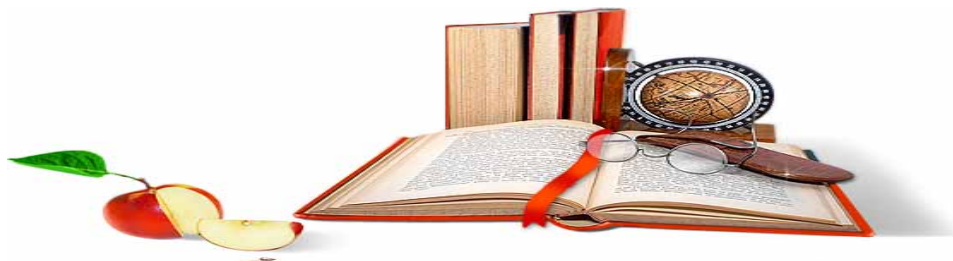
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

